

फा.क. पूजनकथासमाप्ता.कार्तिकेय
४

होविता पूजन कथा (४०१)

सु

शिव
४

क. फा. श्रीगणेशायनमः पुष्पिष्ठ उवाच किमर्थं कालानुसृत्योत्तमस्य जनादन उतवाय
 ततो लोके गामेनामपुरे पुरे १ किमर्थं व्रतकृतं यं गेह गेह जनैर्विभो होलिकादीभ्यते क
 स्मात्कालानुने पूणिमादिने २ कां देवतां च पूज्यते केयं होलीति कथ्यते किमस्यामुचितं कर्म
 तत्सर्वं वद केशव ३ कस्म उवाच आसीत् पुरा कृतपुंगवधुर्नाम नराधिपः शूरः सर्वगुणोपेतः
 प्रियवादी बहूश्रुतः ४ पृथिवीं सकलां जित्वा वशीकृत्वा नराधिपान् धर्मेण पालयामास
 प्रजाः पुत्रानि वीरान् ५ न दुर्भिक्षं न च व्याधिर्न कालमरणं भवेत् जनैः सर्वे धर्मे रतास्तस्मि
 न राजानि सौम्यति ६ तस्यैव वर्तमानस्य सात्रधर्म रतस्य च वीर्यवाला न्यपीड्यमाना न्मति
 रेतानि पश्यते ७ कस्मात्कमाराः सुखिनो भवेयुरिति चिंतयन् वशिष्ठ मुनिमासाद्य पुण्यं
 दमभाषत ८ ब्रह्म नृश्रेयो हि मेव ब्रह्म बालानां सौख्यकारकम् येन वै त्रियमानेन जनैः सौख्य
 मवाप्नुयुष्म ९ वशिष्ठ उवाच हुं हानाममहादेवी राक्षसी लोकविश्रुता अपूजितान् पश्य

शिव

का.क. २.स. धिताः गीतरूपीव नोदेन तथा गालिप्रदानतः श्रीता भवति लोकानां सर्वसंपादधायिनी २१
 एतत्ते सर्वं मारव्यातं ठं छाया श्रान्तं महत् सांप्रतं कथयिष्यामि येनोपायनमन्यते २२ अथप
 च दशो शुक्लाफालानुस्यनराधिप श्रम्यां संपूजयेद्देवीं ठं छाया सर्वार्थदायिनी २३ अस्मिन्नेति
 रशं कागायेतु च हसंति च गुलालं भस्त्रं चूर्णं च कुंकुमं च देवैरेवैः २४ परस्परं च जयते मुदिता
 विहरंति च आवाला वरुत रुणान राना योपि सुव्रतः २५ व्रतः पथे महे वापि एतौ पूजा समा
 चरेत् व्यतीपाते तभद्रा यो निशीथे वा विधानतः २६ गोमयेन विलिप्ता या मुक्षिता योजते न
 वा भूमौ समाज्जिता या तु ठं छाया संचये चरेत् २७ ध्वजां सस्थापयेत् न स्मिन् पूजयेच्च तत्तत् श्रुता
 तत्राग्निं विधिवद्धत्वारं द्यौर्मंत्रविस्तरे २८ रक्षाहनं वलगहनमिति मंत्रेण दीपयेत् ततः
 संप्रार्थयेद्देवीं मंत्रेणानेन भूपते २९ शीतकालो विनिःक्रांतप्रातर्गोष्मा भविष्यति श्रमयेत्

शिव
 २

वसापीडयतिवालकान् १० रघुर्वाच कुंडानामास्त्रिकादेवीराक्षसीसाकथंविभो पूजार्हा
 चकथंविद्वान्वालातराक्षसितत्केयम् ११ वीशष्टुवाच शृणुराजप्रवक्ष्यामिक्वयामत्र
 पुरातनीम् कुंडानामेतिपाप्रोक्ताराक्षसीव्रह्मणःसुता १२ जंभतोव्रह्मणःपूर्वतयायाचवि
 तिसुता श्रजेयत्वंविजेयत्वंस्वात्मानेकर्तुमुद्यता १३ तथाचाताधितःशंभुर्गंगातपसापु
 र शीतस्तमाहभगवान्चरदःशंकरेष्मिताम् १४ अंबुहिवरागोहेयतेमनसिचर्तते तपसा
 तवतुष्टोहंवरंदातुमिहागतः १५ कुंडाग्राहमहादेव्यदितुष्टोसिमोविभो श्रुतासुरसर्वभ्योवि
 जयेद्देहिमेसदा १६ पूजार्हाहंभवेयंभोलोकानांप्रतिवत्सरम् सीतोष्मसंधोफालान्यांपूर्णि
 मास्यानिशामुखे १७ तथेत्युक्त्वावचोभूयःसोवन्नोहृदमीश्वर उन्मत्तेभ्यःशिशुभ्यश्चपुंभ्यो
 स्त्रीभ्योहितेमया १८ एवेतस्यैवरंदुत्वाभगवान्भगनेत्रहा सापिलब्धावरंतस्यराक्षसीका
 मरूपिणी १९ नपूजिताःलेशदयदेवीस्तत्संगतोयतः त्यक्तालज्जोकुलाचारश्चकुलाक्षरभा

र्भूतेभ्यो देहे देवि नमोस्तुते ३० गते तु यार समये वसंतस्य समागमे होलिके पूजयिष्यामि
 सर्वकामार्थसिद्धये ३१ पुनर्वदकमाज्यं चरुत्वा पंचाहुतिं वदेत् ॐ हं छाये स्वाहा १ सर्वाये
 स्वाहा २ फाल्गुन्ये स्वाहा ३ कृष्णाय स्वाहा ४ शीतोष्णाय स्वाहा ५ ततो गंधाक्षतैः पुष्पैर्धू
 पदीपादिभिस्तथा ३२ नैवेद्यैर्विविधैर्देवीं नवान्नैरपि पूजयेत् दत्त्वा तु नारिकेलं राघं प्रार्थ
 येच्च कृतं जलम् ३३ अर्चिता ब्रह्मणा देवि स्मृता शंकरेण च शक्राद्यैर्लोकपालैश्च होलि
 के त्वां नता वयम् ३४ गते तु यार समये वसंतस्य समागमे होलिको पूजयिष्यामि सर्वका
 मार्थसिद्धये ३५ शिशिरस्यांतके देवि वसंतं मे दनं प्रिये आगतासि विधानेन पूजां मे हर हो
 लिके ३६ असृपासूयभयसैः कृतासि त्वं हि वालकैः श्रुता मां पाहि भूतेभ्यो मानवापत्य
 मात्मनः ३७ आयुर्देहि यशो देहि शिशूनां कुलक्षयं देहि होलिके पू

हो.क.
३

जिताभया ३८ होलिकेचनमस्तुभ्यं हंछतेजोविमर्दिनी सर्वोपद्रवनाशायगृहाणार्घ्येन
मोस्तुते ३९ यन्मयाशीतभोतेनोनिषिद्धावरणं कृतम् तत्सर्वं सम्यतां देवियतः सर्वं स
होभवा ४० शिशिरस्यातके देविवसंतमदनाप्रिये आगतासि गता देवि मया पंहर होलि
के ४१ शिशिरस्यातके देविवसंतस्य विधायिनि श्रितासि विधानेन पापं मे हर होलि
के ४२ ततो भिन्नीकृतम्यावच्छिन्ना जलधारया गायन्तश्च हसन्तश्च जल्पन्तश्च यथा रुचिः ४३
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा स नृपः पाण्डु नंदन चकार विधाय सर्वं यदुक्तं तेन धीमता ४४ गता सा
रक्षसी तुष्टा तेन चोत्प्रेणा कर्मणा ततः प्रभाते लोकस्मिन् बालका मुखदास्यति ४५ प्रभाते
भस्मना गात्रं संमार्ज्य स्नानमाचरेत् वस्त्रमन्यतरीयाय पूजयेद्विष्ट देवतां ४६ एवं विधिः ॥

शिव
३

कुरुते स नरः सुखमेधते एतत्ते कुषितं भूपतिमन् यथोत्तुमर्हसि ४६ सर्वदुष्टहरो होमः सर्व
 रोगोपशान्तिरुत्तु क्रियते च नरैः पार्थितेन सा होलिका स्मृता ४७ सर्वसागरातिथिश्चैयं प
 र्वसासीष्टुधिष्ठिर सारत्तुफाल्गुनीत्याख्या परमानन्ददायिनी ४८ प्राच्याध्वजः प्रपा
 तश्चैव नलाभाय सः स्मृतः दीप्स्तुगोशत्रुतो भीतिपश्चिममहतो भयम् ४९ उत्तरे सु
 खसंपत्तिः करोत्येव फलं ध्वजः कोणेषु होनिरर्था नाम्ने सुखासनं च ततः ५० शुभं शु
 भं विजानीयादशुभं शान्तिः शुभम् ततः कुर्याद्वितीयां देवदर्शनमीप्सितम् ५१ एवं तु
 धार्मिकी पूजा यः करिष्यति मानवः भविष्यत्येव तस्याशुकीर्तिरपुः सुखानि च ५२ श्री
 कृष्ण उवाच एवं श्रुत्वा कृता पूजा रघुणा सत्यशालिना ततस्तुराजन्म तुष्टो रघवे दातु
 तौ वरम् ५३ आगारे घुरघोरजन्म प्रजानां सुखदायिनी भविष्यामि न संदेहो पूजिता म
 नुजैर्मुदा ५४ इत्युक्ता तर्हि ता देवी सर्वसौख्यकरी मता इति भविष्योत्तरपुराणो होलिका

फा.क. पूजनकथासमाप्ता. कार्तिकवृ. सप्तमितीयायां भृगो. संवत् १८८५ शकः १०५. शुभमस्तु
४

शिव
४